

НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

Коваленко С.П.

Науковий керівник – Гайдученко С.О., д-р наук держ. упр., доцент

В умовах розвитку глобального інформаційного суспільства, виконання державою її конституційних обов'язків, надання послуг громадянам супроводжується розширенням використання інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ). Найбільш ефективним засобом взаємодії держави і суспільства у Інтернеті сьогодні є електронне урядування, використання, якого забезпечує продуктивну взаємодію всіх гілок влади як між собою, так і з суспільством та значно спрощує процедури отримання послуг.

Найбільш поширеними інструментами електронної демократії, що застосовуються сьогодні в Україні як на загальнодержавному, так і на місцевому рівні, є електронні консультації, електронні петиції, електронні звернення, бюджети участі (громадські бюджети).

Електронне урядування – це форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян.

«Стратегія реформування державного управління України на 2016-2020 роки» та «Концепція розвитку електронного урядування в Україні» мають поступово суттєво модернізувати діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування. Метою Стратегії є вдосконалення системи державного управління і, відповідно, підвищення рівня конкурентоспроможності країни.

Концептуальні засади електронного уряду розкриваються в напрямках його розвитку. Сукупність цих напрямків визначає механізми реалізації принципів електронного уряду. М. І. Арич виділяє три основні напрями розвитку електронного уряду: електронне адміністрування, електронну взаємодію з громадянами, а також розвиток інформаційного суспільства:

1. Електронне адміністрування (e-Administration): автоматизація, інформатизація і трансформація функцій і процесів, пов'язаних зі збором, зберіганням, обробкою і передачею інформації. Електронне адміністрування направлено, перш за все, на оптимізацію внутрішньої роботи органів державного управління і відноситься до процесу трансформації внутрішніх взаємодій в системі державного управління. Ос-

новна мета переходу на електронні методи взаємодії - встановлення інформаційних зв'язків між різними рівнями і гілками влади, можливість створення та одночасного використання інтегрованих баз даних, акумулювання даних в єдиному джерелі, виключення необхідності їх дублювання, що значно полегшує пошук інформації та її використання. Розвиток електронних методів адміністрування створює умови для децентралізації управління, оскільки скорочує витрати обміну інформацією.

2. Електронна взаємодія з громадянами (e-Citizen), надання електронних послуг (e-Services). Орієнтація органів державного управління на максимальне задоволення потреб громадян є центральною ланкою в концепції електронного уряду. Так, Інститут електронного уряду IBM дає наступне визначення електронного уряду: «... Це з'єднання адміністративних процесів і технологічних рішень в певному середовищі, що змушує урядові організації просувати стратегії, орієнтовані на громадян, при одночасному підвищенні ефективності своєї діяльності і відкритості інформації». Основу даного напрямку становить розвиток електронних державних послуг, орієнтованих на споживача, які відповідають новим стандартам якості.

3. Розвиток інформаційного суспільства (e-Society). Даний напрямок орієнтоване на встановлення і розвиток на базі Інтернет-технологій взаємодій органів державного управління з організаціями приватного сектора, недержавними і громадськими організаціями, а також іншими інститутами громадянського суспільства. Розвиток інформаційного суспільства розглядається в рамках концепції електронного уряду не тільки як ключовий фактор успіху реформи державного управління, а й як одна з пріоритетних завдань держави в умовах глобальних процесів переходу до нової економіки.

Розвиток електронного уряду в рамках зазначених напрямів фактично являє собою процес створення і ускладнення інформаційно-комунікаційної інфраструктури, що об'єднує органи державного управління і зв'язує їх з громадянами та організаціями. Так, результатом розвитку електронних методів адміністрування стає побудова внутрішньої інформаційно-комунікаційної інфраструктури органів державного управління, що підтримує інформаційні потоки між різними урядовими відомствами. Зовнішні взаємодії органів державного управління (взаємодії з громадянами, комерційними підприємствами та громадськими організаціями) реалізуються в рамках електронного уряду за допомогою зовнішньої інформаційно-комунікаційної інфраструктури, утвореною різними формами організації взаємодії органів влади з споживачами державних послуг.

Література:

1. Serhii Chernov, Svitlana Haiduchenko, Tetiana Bielska, Yuriy Naplyokov, Hasrat Arjjumend. Leadership in the Context of E-governance: Lessons for Ukraine. *Grassroots Journal of Natural Resources*, Vol. 1, No. 1 (2018) . – P. 62-68. <http://journals.grassrootsinstitute.net/journal1-natural-resources/vol-1/issue-1/nr.01-01-06.Chernovetal.pdf>

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ В УКРАЇНІ ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ГРОМАД (НА ПРИКЛАДІ КОНКРЕТНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ)

Чопенко Р.В.

Науковий керівник – Дегтяр О.А., д-р держ. упр., доцент

Демократизація часто призводить до децентралізації, оскільки більший політичний плюралізм породжує суспільні потреби для перерозподілу влади між центральним та субнаціональним рівнями влади. До 2013–14 років. Протести Євромайдану, або "Революція гідності", державна влада в Україні була дуже зосереджена. Адміністративна спроможність надання державних послуг була недостатньою, і країна поєднала централізм слабке місцеве самоврядування з сильною територіальною роздробленістю. Великі міжрегіональні відмінності також зберігалися. Незважаючи на випадкові вигоди за старою системою – наприклад, покращення функціонування деяких міст та часткова фіскальна децентралізація - величезний дисбаланс між силою центру та владою муніципалітетів була фундаментальною перешкодою на шляху створення стійкої, функціонуючої держави.

Лише після Євромайдану почалася справжня делегія влади. У 2014–15 роках розпочали роботу реформатори – акумулятор одночасних змін, спрямованих на вдосконалення управління на багаторівневому рівні, просування на міжнародному рівні демократії та сприяння місцевому економічному розвитку. План децентралізації має на меті розширити можливості місцевого самоврядування, а також переробити країну адміністративно-територіальна карта з метою підвищення можливостей держави щодо надання державних послуг.

Український процес децентралізації, хоча і інформований зарубіжними прикладами - особливо дещо подібні реформи в Польщі в 90-х роках – і підтримувані західною технічною підтримкою, значною мірою внутрішньо обґрунтований та національно розвинений перехід. Реформа будується головним чином на отриманих уроках від попередніх - переважно невдалих - спроб Києва вдосконалити управління на субнаціональному рівні.